

Sygn. akt I C 7/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodnicząca: Sędzia SO Joanna Składowska

Protokolant: sekr. sąd. Joanna Wołczyńska- Kalus

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa R. K.

przeciwko Skarbowi Państwa – (...) Zarządowi (...) w B.

o odszkodowanie

I. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – (...) Zarządu (...) w B. na rzecz powoda R. K. kwotę 69 460 (sześćdziesiąt dziewięć tysięcy czterysta sześćdziesiąt) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 25 stycznia 2012r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. znosi koszty procesu między stronami;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego Skarbu Państwa – (...) Zarządu (...) w B. na rzecz Sądu Okręgowego w Sieradzu kwotę 5 230,92 (pięć tysięcy dwieście trzydzieści i 92/100) złotych z tytułu zwrotu wydatków;

V. nakazuje ściągnąć z zasądzonych w pkt I świadczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu kwotę 5 230,92 (pięć tysięcy dwieście trzydzieści i 92/100) złotych z tytułu zwrotu wydatków.

Sygn. akt I C 7/12

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym do Sądu Okręgowego w Sieradzu w dniu 04 stycznia 2012r. (data wpływu) powód R. K. wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa - (...) Zarządu (...) w B. kwot:

- 84 000,00 złotych tytułem kosztów nakładów niezbędnych do rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego położonego na działce nr (...) w miejscowości M. gmina Ł.,

- 44 00,00 złotych tytułem odszkodowania w związku ze spadkiem wartości rynkowej nieruchomości położonej we wsi M., składającej się z działek o nr (...) o łącznej powierzchni 3,16 ha, dla której Sąd Rejonowy w Łasku prowadzi księgę wieczystą (...),

wraz z odsetkami ustawowymi za zwłokę od daty doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana – Skarb Państwa (...) Zarząd (...) w B. zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniosła o oddalenie powództwa w całości podnosząc między innymi, że uchwała Sejmiku Województwa (...) z 9 lutego 2010r. nr (...) nie zmienia sposobu przeznaczenia nieruchomości powoda. Pozwany zarzucał ponadto, że strona powodowa nie dowiodła, a nawet nie uprawdopodobniła spadku wartości nieruchomości, a tym bardziej istnienia związku przyczynowego pomiędzy wprowadzeniem uchwały a rzekomą utratą wartości. Odnosząc się do kwestii dochodzonego przez powoda odszkodowania z tytułu kosztów rewitalizacji akustycznej budynku, pozwany podkreślił, że zaproponowana w pozwie kwota ma charakter dowolny, nie została oparta na jakimkolwiek, choćby szacunkowym, zestawieniu koniecznych pracy i ich kosztów, a przy tym nie jest wykluczone, że budynek mieszkalny także przed dniem wejścia w życie uchwały nie spełniał norm wynikających z obowiązujących wcześniej przepisów (odpowiedź na pozew - k. 24 - 29).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. K. jest właścicielem nieruchomości położonej we wsi M., składającej się z działek o nr (...) o łącznej powierzchni 3,16 ha, dla której Sąd Rejonowy w Łasku prowadzi księgę wieczystą (...).

(bezsporne, odpis księgi wieczystej - k. 7 - 9)

Działki nr (...) znajdują się naprzeciwległe przy drodze asfaltowej, wzdłuż której występuje zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, a dalej użytki rolne oraz grunty leśne. Teren przy drodze jest uzbrojony w energię elektryczną i wodociąg. Działki nr (...) stanowią las.

W dniu 09 lutego 2010r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę Nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania lotniska Ł. (Dz. U. Woj. (...) Nr 2010.88.689 z 29 marca 2010 roku). Przedmiotowa uchwała weszła w życie 12 kwietnia 2010r. Na jej podstawie obszar ograniczonego użytkowania został podzielony na dwa podobszary oznaczone symbolami A (podobszar, którego granicę wewnętrzną wyznacza granica terenu lotniska, zewnętrzną natomiast wyznacza izolinia równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy - przedział czasu od godz. 22.00 do 6.00 - wyrażonego wskaźnikiem hałasu $L_{AeqN} = 50$ dB) i podobszar B (granice wewnętrzną wyznacza izolinia równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy, wyrażonego wskaźnikiem hałasu $L_{AeqN} = 50$ dB, zewnętrzną granicę podobszaru B wyznacza izolinia równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy, wyrażonego wskaźnikiem hałasu $L_{AeqN} = 45$ dB).

Uchwała Sejmiku Województwa (...) Nr (...) ogranicza właścicieli działek położonych w obszarze ograniczonego użytkowania w ten sposób, że nie mogą oni skutecznie dochodzić zaniechania emisji hałasu przez lotnisko. Ponadto w obszarze A wymieniona uchwała wprowadziła zakaz (§ 8, § 9):

- przeznaczania terenu pod zabudowę mieszkaniową jedno i wielorodzinną, zagrodową i zamieszkania zbiorowego oraz mieszkaniowo – usługową,
 - tworzenia terenów rekreacyjno – wypoczynkowych,
- tworzenia stref ochronnych A uzdrowisk,
- przeznaczania terenu pod budowę: szpitali, domów opieki społecznej, obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
 - budowy budynków jedno i wielorodzinnych oraz zamieszkania zbiorowego, zagrodowych, mieszkaniowo – usługowych, szpitali, domów opieki społecznej, obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

- zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych w całości lub części na budynki mieszkalne jedno i wielorodzinne oraz zamieszkania zbiorowego, mieszkaniowo – usługowego oraz na zabudowę zagrodową i na szpitale, domy opieki społecznej oraz obiekty związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

W podobszarze A dopuszcza się zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom, na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy (§10).

Natomiast w obszarze B wprowadzono zakazy:

- tworzenia stref ochronnych A uzdrowisk,

- przeznaczenia terenu pod budowę: szpitali, domów opieki społecznej, obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, działających w porze nocy,

- zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych w całości lub części na szpitale, domy opieki społecznej oraz obiekty związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, działające w porze nocy.

W § 11 uchwały wprowadzono także następujące wymagania techniczne dotyczące budynków:

- w budynkach nowo projektowanych należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien, drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów, zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych,

- w budynkach istniejących należy zastosować zabezpieczenia zapewniające izolacyjność ścian zewnętrznych, okien, drzwi ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów, zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych.

(dowód: Uchwała Sejmiku Województwa (...) nr (...) z 9 lutego 2010r. - k. 11 - 13 , opinia biegłego K. N. - k. 253 - 366)

Miejscowość M. nie posiada aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego, co wynika z art. 87 ust. 3 ustawy z 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2012r. poz. 647 z późn. zm.), na podstawie którego obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone przed dniem 1 stycznia 1995r. wygasły w dniu 31 grudnia 2003r. Na datę wejścia w życie uchwały o wprowadzeniu strefy ograniczonego użytkowania obowiązywało na tym terenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przyjęte uchwałą Rady Gminy w Ł. nr (...) z 29 marca 2000r. ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr XVIII/137/2008 z 06 lutego 2008r. W studium przewidziano sukcesywną zmianę charakteru wsi M. oraz przylegających do niej terenów, z nastawieniem na rozwój strefy związanej z lotniskiem. Aktualnie obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przyjęte uchwałą Rady Gminy w Ł. nr (...) z 21 września 2012r. Wynika z niego, iż wieś M. usytuowana jest w strefie III południowej, na terenie której podtrzymano strefę ekonomiczną związaną z lotniskiem.

Działki nr (...) znajdują się w podobszarze A, natomiast pozostała część nieruchomości powoda znajduje się w zasięgu podobszaru B.

Na terenie działki nr (...) znajduje się murowany budynek mieszkalny oraz budynki gospodarcze. Budynek mieszkalny wybudowany został w latach 50 – tych XX wieku. Jest to obiekt parterowy z poddaszem użytkowym.

Aktualnie izolacyjność akustyczna wszystkich pokoi jest zbyt mała, szczególnie dla hałasu lotniczego o charakterze niskoczęstotliwościowym. Deficyt izolacyjności wynosi do 7 dB, a na poddaszu do 5 dB.

Dla zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego w domu powoda należy wykonać następujące prace:

1/ w obydwu pokojach na parterze i w pomieszczeniu na poddaszu, do każdego istniejącego okna (łącznie 7 okien zwykłych i 1 połaciowe) należy dostawić po stronie wewnętrznej okno dodatkowe, otwierane, z szybą zespoloną. Alternatywnie dopuszcza się wymianę okien w ww. pomieszczeniach na okna o klasie akustycznej OK2-32.

Przy wymianie okien dopuszcza się zastosowanie nawiewników okiennych. W takim przypadku należy zastosować nawiewniki o wartości parametru $D_{n,e,A2}^6$ równej co najmniej 40 dB. W przypadku nawiewnika regulowanego jego parametr $D_{n,e,A2}^6$ powinien spełniać to wymaganie dla wszystkich położzeń z zakresu roboczego,

2/ zaleca się wyposażyć w klimatyzatory dwa pokoje na parterze i jeden na poddaszu. Dopuszcza się zastosowanie klimatyzatorów, których maksymalny poziom dźwięku A w pomieszczeniu nie przekracza 30 dB. Zaleca się zastosowanie klimatyzatorów przeznaczonych do pomieszczeń mieszkalnych, w szczególności klimatyzatorów ściennych typu split w technologii inwerterowej,

3/ istniejące poszycie wewnętrzne stropodachu dachu, które stanowią płyty gipsowo – kartonowe należy na całej powierzchni uzupełnić poprzez podbicie płytami gipsowo - kartonowymi o grubości 12,5 mm,

4/ pokój na poddaszu należy oddzielić przegrodą z drzwiami do przedpokoju na parterze. Dopuszcza się zastosowanie przegrody o izolacyjności określonej wskaźnikiem (...)

równej co najmniej 35 dB z drzwiami o klasie akustycznej co najmniej $R_w - 22$.

(dowód: opinia biegłych z Politechniki (...) w zakresie akustyki budowlanej - k. 162-195).

Występujące w podobszarze A ograniczenia zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami nieuciążliwymi oraz zabudowy letniskowej i zagrodowej są istotnym czynnikiem cenotwórczym. W podobszarze B nie występują ograniczenia zabudowy dla gruntów przeznaczonych pod zabudowę. Brak jest również ograniczeń w odniesieniu do gruntów określonych w studium jako grunty rolne oznaczone symbolami R, niezależnie od usytuowania w poszczególnych podobszarach. Utrata wartości nieruchomości powoda w związku z wprowadzeniem strefy ograniczonego użytkowania ogranicza się zatem do zabudowanej części działki nr (...)w obszarze istniejącej zabudowy (obszar 0,13 ha) oraz do północnej części działki nr(...)w obszarze istniejącej linii zabudowy, która na sąsiednich działkach wynosi ok. 45 metrów od drogi (obszar 2350 mkw).

Wartość rynkowa działki zabudowanej nr(...)wynosi 160 000,00 złotych. Wskaźnik utraty wartości nieruchomości zabudowanych dla podobszaru A strefy ograniczonego użytkowania kształtuje się na poziomie 9,9 %. Spadek wartości działki nr (...) wynosi 11 610 złotych

(dowód: opinia biegłego K. N. - k. 256 - 314).

Wartość robót niezbędnych dla zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego budynku mieszkalnego, przy zastosowaniu wariantu wymiany istniejących okien na okna o klasie akustycznej OK2 stanowi kwotę brutto 33 720,00 złotych.

(dowód: opinia uzupełniająca biegłego K. N. - k. 434-440)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie dowodów z powołanych dokumentów, których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron, a Sąd nie znalazł żadnych podstaw, by czynić to z urzędu. Ponadto wykorzystano sporządzone na potrzeby niniejszego postępowania opinie biegłych. W zakresie ustalenia utraty wartości rynkowej

nieruchomości powoda i kosztów rewitalizacji akustycznej Sąd dysponował dwoma opiniami biegłych z zakresu budownictwa – J. O. (1) i K. N. (2). Wnioski tych opinii były rozbieżne. Dokonując ich oceny pod kątem fachowości i prawidłowości rozumowania, w zestawieniu z pozostałym materiałem dowodowym, Sąd oparł się na opinii K. N. (2). Opinia tego biegłego w zakresie kosztów rewitalizacji akustycznej wydana została w oparciu o zakres niezbędnych do wykonania prac wskazany w opracowaniu Katedry Akustyki i Multimediów Politechniki (...), której ustaleniami nie dysponował J. O., a który wyraźnie wskazał, że nie posiada wiedzy specjalistycznej w zakresie izolacji akustycznej i w związku z tym szczegółowa weryfikacja podanych przez niego danych winna być dokonana przez właściwego specjalistę (k. 75 akt). W zakresie utraty wartości rynkowej natomiast K. N. oparł się nie tylko na analizie transakcji rynkowych, przy czym należy zauważyć, iż takowe w bezpośrednim sąsiedztwie lotniska w odniesieniu do nieruchomości zbudowanych po 12 kwietnia 2010r. nie występowały. Biegły zwrócił uwagę, iż trend w zakresie spadku wartości rozpoczął się wraz z powstaniem lotniska w Ł., tj. w roku 1957, a niski popyt wynika z uciążliwości związanej z immisją hałasu oraz ograniczeniem możliwości inwestycyjnych. Uchwała sejmiku sankcjonuje występujący, lecz dotychczas nieuregulowany stan uciążliwości. W przeciwieństwie do opinii J. O., opinia K. N. została bardzo szczegółowo uzasadniona i zawiera gruntowną analizę rynku, nie tylko w aspekcie czasowym, lecz również lokalizacyjnym. Ponadto w opinii uzupełniającej K. N. odpowiedział na wątpliwości i pytania stron, ustosunkował się do stawianych zarzutów i w sposób wyczerpujący wyjaśnił i uzasadnił, a w konsekwencji również podtrzymał swoje wcześniejsze stanowisko.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo R. K. zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001r. (Dz. U. z 2008 roku Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę. Szkodą obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Przesłankami wynikającej z powyższej regulacji odpowiedzialności są: wejście w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, szkoda poniesiona przez właściciela nieruchomości, jej użytkownika wieczystego lub osobę, której przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości i związek przyczynowy między wprowadzonym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości a szkodą.

W niniejszej sprawie powód wskutek wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, obejmującego stanowiącą jego własność nieruchomość poniósł szkodę polegającą na ograniczeniu w sposobie korzystania z niej, a w konsekwencji zmniejszeniu jej wartości, niezależnie od szkody związanej z kosztami rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego. Wskutek ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania uchwałą Sejmiku Województwa (...) Nr (...) w podobszarze A, na terenie którego usytuowane są działki nr (...), wprowadzono ograniczenia dotyczące w szczególności zakazu zabudowy i zmiany sposobu użytkowania, co powoduje degradację mieszkaniowej funkcji urbanistycznej. Wskazać należy, że w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania pozostaje nie tylko obniżenie wartości nieruchomości, będące następstwem ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści uchwały o utworzeniu obszaru (zwłaszcza dotyczących ograniczeń zabudowy), lecz także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z tego, że wskutek wejścia w życie rozporządzenia doszło do zawężenia granic własności (art. 140 k.c. w zw. z art. 144 k.c.), a tym samym ścieśnienia wyłącznego władztwa właściciela względem nieruchomości położonej na obszarze ograniczonego użytkowania. Powód nie może bowiem skutecznie dochodzić zaniechania immisji w postaci generowania przez lotnisko nadmiernego hałasu, czyli realizować uprawnień związanych z podejmowaniem działań ochronnych wobec swojej własności (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 18 listopada 2010 r., I ACa 884/10, lex 756735).

Wobec powyższego oraz mając na uwadze opinię biegłego rzeczoznawcy K. N., Sąd Okręgowy ustalił wartość szkody z tego tytułu na kwotę 35 740,00 złotych.

Stosownie do treści art. 136 ust. 3 w/w ustawy, w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w przepisie art. 129 ust. 2 ustawy, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki.

Uchwała Sejmiku Województwa (...) nr (...) wprowadziła wymóg zastosowania w istniejących budynkach zabezpieczeń zapewniających izolacyjność ścian zewnętrznych, okien, drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów, zgodnie

z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych. Obowiązek naprawienia szkody po stronie pozwanej polega zatem na uiszczeniu odpowiedniej sumy pieniężnej, odpowiadającej wartości prac koniecznych do wykonania wskazanych nakładów rewitalizacyjnych. Poniesienie tych nakładów pozwoli na uniknięcie hałasu przekraczającego poziomy normatywny,

a tym samym na korzystanie z budynku zgodnie z jego przeznaczeniem. Ewentualne podwyższenie komfortu jako „skutek uboczny” rewitalizacji nie może w ocenie Sądu uzasadniać obniżenia należnego odszkodowania, bowiem właściciel budynku mieszkalnego winien otrzymać pełną rekompensatę kosztów utworzenia w nim warunków zapewniających ochronę przed szkodliwymi dla zdrowia skutkami hałasu. Potencjalne podwyższenie standardu budynku jest również niejako kompensowane przez obniżenie atrakcyjności rynkowej wynikające z położenia w strefie, w której występują określone niedogodności. Trzeba pamiętać, że ogólnie obowiązujące przepisy prawa budowlanego nie przewidują wobec inwestorów żadnych obowiązków i sankcji w razie niezapewnienia właściwego klimatu akustycznego budynku mieszkalnego. Źródłem powstania obowiązku odszkodowawczego jest wprowadzenie konieczności sprostania określonym wymogom przekraczającym obowiązujące w budynkach istniejących poza strefą ograniczonego użytkowania. Z tego względu koszty związane z zapewnieniem w budynku powoda właściwego klimatu akustycznego są bezpośrednim uszczerbkiem związanym z ustanowieniem strefy ograniczonego użytkowania.

Budynek przeznaczony na potrzeby mieszkaniowe wymaga ochrony akustycznej, podlegając tym samym ochronie przed hałasem na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Budynek powoda nie spełnia obowiązujących wymogów i nie zapewnia należytego klimatu akustycznego. W celu ochrony akustycznej konieczne jest poczynienie nakładów, których łączne koszty biegły określił na kwotę 33 720 złotych. Zakres koniecznych do wykonania w tej mierze prac wynikał bezpośrednio z opinii Politechniki (...), natomiast biegły K. N., określając jedynie następczo ich wartość, przyjął rozwiązania uwzględniające stan istniejący w dacie sporządzania opinii, zapewniające spełnienie wymagań akustycznych przy optymalizacji kosztów. Należy zauważyć, że zakres niezbędnych prac w odniesieniu do okien został oznaczony wariantowo. W ocenie Sądu Okręgowego należało przyjąć wariant droższy, tj. uwzględniający wymianę okien. Tańszy - przy zastosowaniu dostawienia okien dodatkowych biegły oszacował na 30 400 złotych. W tej kwestii Sąd miał na uwadze konieczność zapewnienia zachowania walorów estetycznych oraz komfortu użytkowania.

W związku z tym Sąd uznał, iż R. K. przysługuje odszkodowanie w łącznej wysokości 69 460 złotych, natomiast w pozostałym, zakresie powództwo podlega oddaleniu.

O odsetkach od zasądzonego roszczenia Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zasądzając je od dnia 25 stycznia 2012 roku – tj. od dnia następnego od doręczenia pozwu stronie pozwanej. Termin spełnienia świadczenia odszkodowawczego nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, jego wymagalność należy określać zgodnie z art. 455 k.c., a więc niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania zobowiązania. Zatem roszczenie odszkodowawcze staje się pieniężnym po skonkretyzowaniu jako żądania zapłaty określonej sumy. Opóźnienie w zapłacie po takim wezwaniu rodzi roszczenie o zasądzenie odsetek ustawowych, zgodnie z art. 481 § 1 k.c.

Żaden przepis ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo o ochronie środowiska, (art. 129 – 136), która stanowi podstawę odpowiedzialności pozwanego, nie przewiduje konieczności ustalenia przez sąd wysokości odszkodowania. Wyrok sądu w tym zakresie nie ma charakteru konstytutywnego, nie jest zatem źródłem zobowiązania pozwanego do zapłaty, pozostaje nim ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Szkoda powstaje w dacie wejścia w życie uchwały wprowadzającej strefę ograniczonego użytkowania i w sprawie niniejszej brak jest podstaw do przyjęcia, że

ustalona kwota odszkodowania odbiega w jakimkolwiek stopniu od wartości szkody właśnie z tej daty, co mogłoby stanowić podstawę zasądzenia odsetek od daty wyrokowania.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c., znosząc je wzajemnie między stronami.

O zwrocie wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa, Sąd orzekł na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nakazując je pobrać stosunkowo do wyniku sprawy - odpowiednio - w kwocie 5 230,92 złotych od powoda z zasądzzonego roszczenia i w kwocie 5 230,92 złotych od pozwanego. Zgodnie bowiem z treścią art. 94 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Skarb Państwa nie ma obowiązku ponoszenia jedynie opłat sądowych, co nie dotyczy poniesionych w toku procesu wydatków.